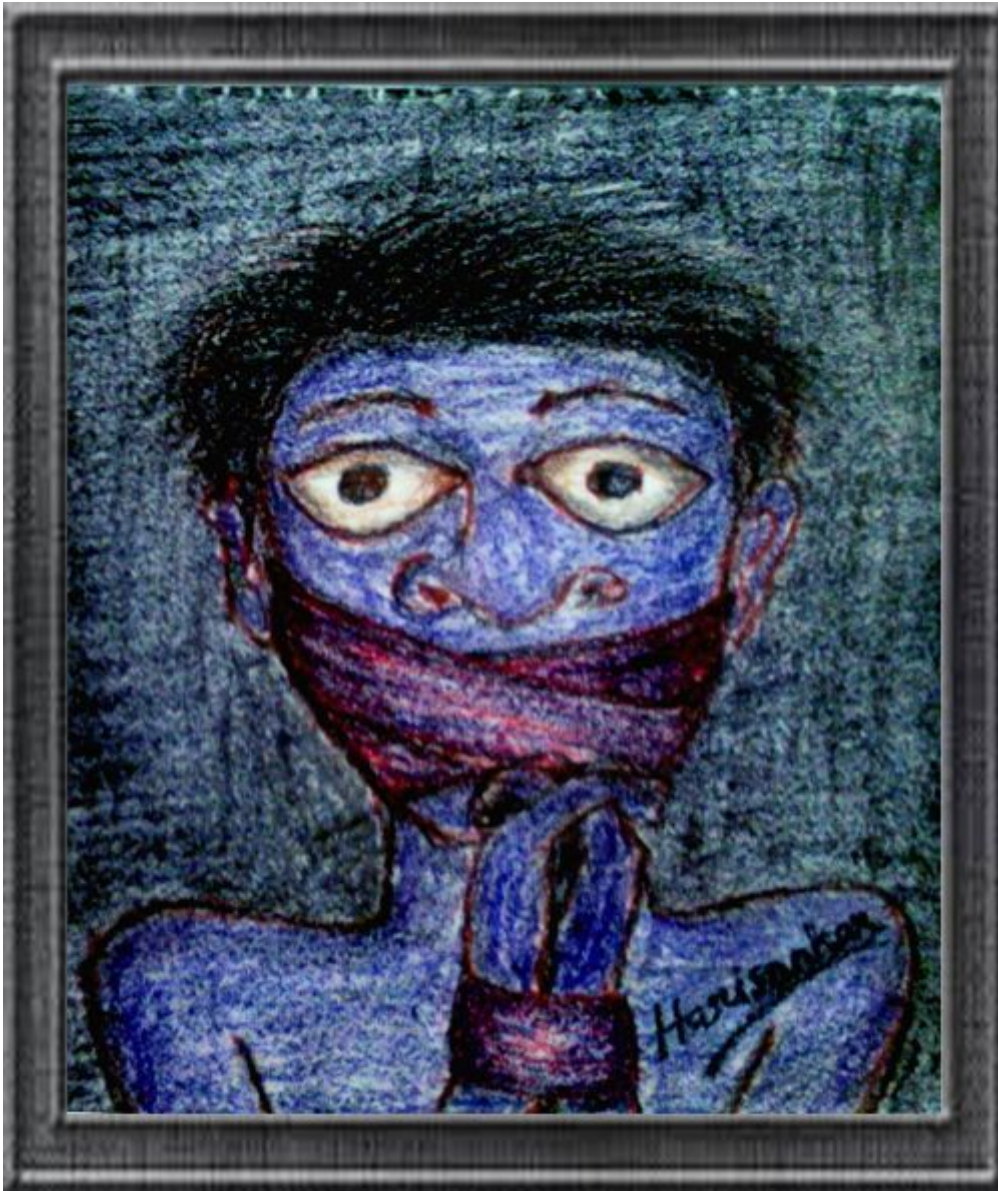

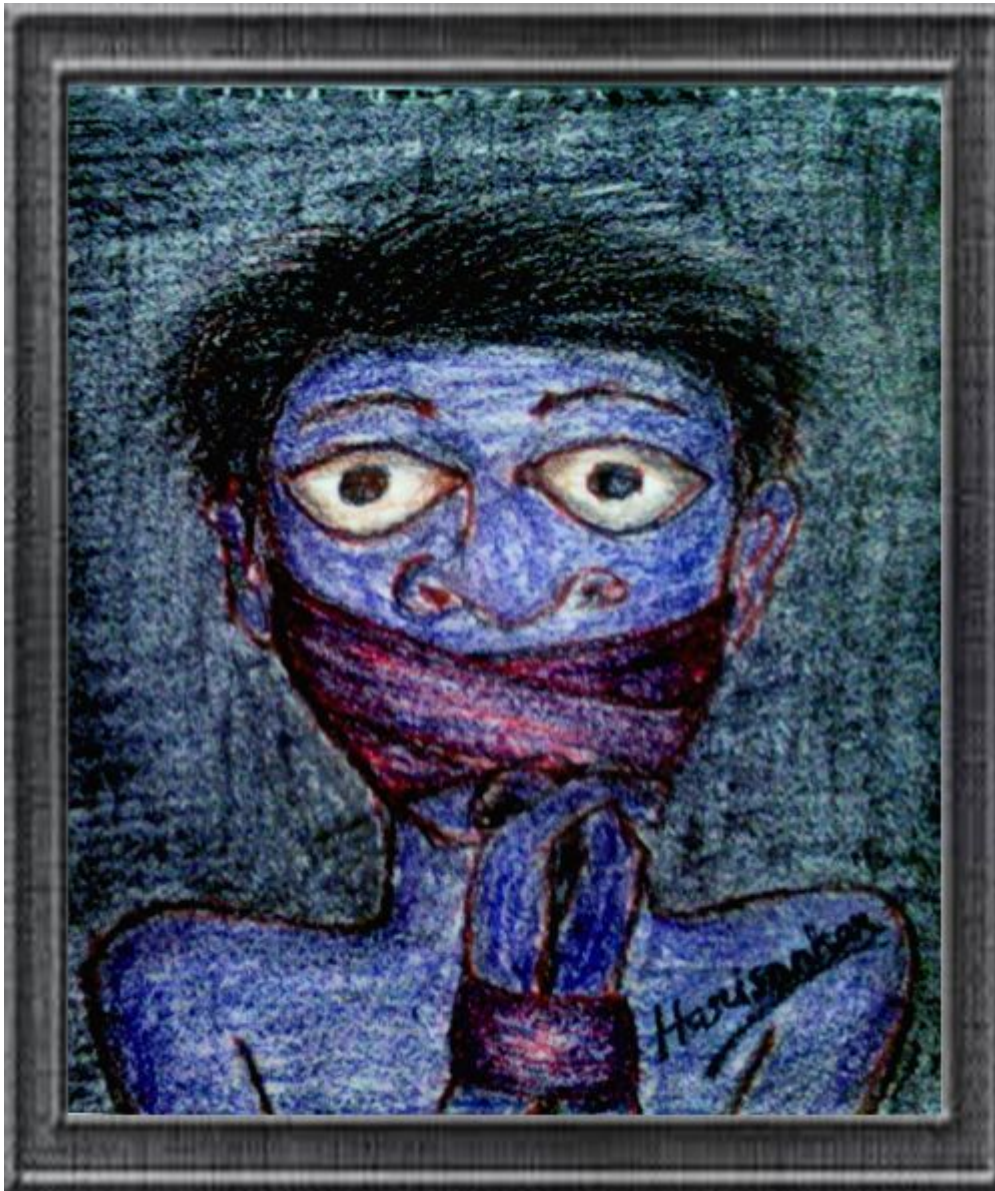
‘Υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα; (Κονδύλης Παναγιώτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#)

Έννοιολογική σύγχυση καί πολιτική έκμετάλλευση. Περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων Δέν υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα. Για νά τό ποῦμε ἀκριβέστερα: ἐν ἔτει 1998 δέν υπάρχουν ανθρώπινα δικαιώματα καί κανείς δέν μπορεῖ νά γνωρίζει ἂν θά υπάρξουν στό μέλλον. Ἡ διαπίστωση αὐτή εἶναι ἀναπόδραστη ἂν ἐπιθυμοῦμε νά ὀρίσουμε τήν ἔννοια τοῦ «δικαιώματος» καί τοῦ «ἀνθρώπινου δικαιώματος» αὐστηρά καί ἀδιαφορώντας ἀπέναντι σέ πολιτικές - ἰδεολογικές σκοπιμότητες. «Δικαίωμα» δέν εἶναι κάτι πού ἀπλῶς διαγεί βίο φαντάσματος μέσα στά κεφάλια τῶν φιλοσόφων ἢ πού εὐδοκιμεῖ στά χεῖλη τῶν προπαγανδιστῶν. Στήν οὐσία τοῦ

δικαιώματος ανήκει έξ ορισμοῦ ἢ δυνατότητα νά απαιτεῖται καί νά ἐπιβάλλεται. Καί ὡς «άνθρώπινο δικαίωμα» ἐπιτρέπεται νά θεωρεῖται μονάχα ἓνα δικαίωμα τό ὁποῖο ἀπολαμβάνουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μόνο καί μόνο ἐπειδή εἶναι ἄνθρωποι, δηλαδή χωρίς τή διαμεσολάβηση ἐξουσιαστικῶν ἀρχῶν καί συλλογικῶν ὑποκειμένων (π.χ. ἐθνῶν καί κρατῶν) πού, ἀπό ἐννοιολογική καί φυσική ἄποψη, εἶναι στενότερα ἀπό τήν ἀνθρωπότητα ὡς σύνολο.

Πηγή εικόνας: poiein.gr

Ἐπιπλέον, ἓνα γνήσιο ανθρώπινο δικαίωμα θά πρέπει νά ἰσχύει καί νά ἀπολαμβάνεται παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν ἄνθρωποι, δηλαδή παντοῦ ὅπου ἐπιθυμεῖ νά ἐγκατασταθεῖ καθένας. Ὡστε σέ τελευταία ἀνάλυση δέν ὑπάρχουν ἀνθρώπινα δικαιώματα δίχως ἀπεριόριστη ἐλευθερία κίνησης καί ἐγκατάστασης καί δίχως αὐτόματη νομική ἐξίσωση ὅλων τῶν ἀτόμων μέ ὅλα τά ἄτομα χάρη στήν οἰκουμενική ἰσχύ μιᾶ ἐνιαίας νομοθεσίας. Ὅσο ὁ Ἄλβανός, π.χ., δέν ἔχει στήν

Ίταλία τά ίδια δικαιώματα μέ τόν Ίταλό, μπορούμε *stricto sensu* νά μιλάμε γιά πολιτικά καί άστικά, ὄχι γιά άνθρώπινα δικαιώματα.

Βεβαίως, τά κράτη μπορούν νά βαφτίζουν ὀρισμένα τουλάχιστον από τά δικαιώματα, τά ὁποία δίνουν στους πολίτες τους, «άνθρώπινα δικαιώματα», ὅμως ἡ ἔκφραση αὐτή θά εἶχε νόημα μόνον ἔάν τό κράτος ἐπεφύλασσε ἀποκλειστικά στους δικούς του ὑπηκόους τόν χαρακτηρισμό «άνθρωπος», ὅπως κάνουν μερικές πρωτόγονες φυλές. Γιατί σέ ἐνάντια περίπτωση κανένα κράτος δέν μπορεί νά ἐγγυηθεῖ ὅτι δικαιώματα τά ὁποία θεωροῦνται κατ' ἐξοχήν άνθρώπινα δικαιώματα, ὅπως π.χ. τό δικαίωμα τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἢ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, εἶναι δυνατό νά τά ἀπολαύσουν ἄτομα πού βρίσκονται ἔξω από τά σύνορά του. Καί ἀντίστροφα: κανένα κράτος δέν μπορεί, χωρίς νά αὐτοδιαλυθεῖ, νά ἀναγνωρίσει σέ ὅλους τους άνθρώπους ἀνεξαιρέτως ὀρισμένα δικαιώματα πού θεωροῦνται πολιτικά ἢ άστικά δικαιώματα, π.χ. τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι ἢ τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ἐγκατάστασης.

Ἐγκαθίδρυση ἑνός παγκόσμιου κράτους

Ἡ κατάσταση στόν σημερινό κόσμο εἶναι σαφής: δέν ἐπιτρέπεται σέ ὅλους τους άνθρώπους, ὑπό μόνη τήν ιδιότητά τους ὡς άνθρώπων, νά κατέχουν ὅλα τά δικαιώματα (εἴτε αὐτά λέγονται πολιτικά καί άστικά εἴτε λέγονται άνθρώπινα) ἀνεξάρτητα από τό ποῦ γεννιοῦνται ἢ τό ποῦ βρίσκονται. Άνθρώπινα δικαιώματα, τά ὁποία θά ἄξιζαν πράγματι αὐτό τό ὄνομα, θά μπορούσε νά χορηγήσει μονάχα ἕνα παγκόσμιο κράτος, πρὸς τό ὁποῖο ὅλα τά ἄτομα θά βρίσκονταν σέ ἴση καί ἄμεση σχέση, δηλαδή θά ἀποκτοῦσαν ἄμεσα ὅλα τους τά δικαιώματα ἀπ' αὐτό ὡς τόν ἐκπρόσωπο ὀλόκληρης τῆς άνθρωπότητος. Μόνον ὅποιος ἐκπροσωπεῖ ὀλόκληρη τήν άνθρωπότητα μπορεί καί νά θεωρήσει τόν κάθε άνθρωπο ὑπό μόνη τήν ιδιότητά του ὡς άνθρωπο, ἀνεξάρτητα από φυλετικά ἢ ἔθνικά κατηγορήματα, καί νά τοῦ χορηγήσει άνθρώπινα δικαιώματα.

Ἡ ἐγκαθίδρυση ἑνός παγκόσμιου κράτους στό μέλλον, καί ἐπομένως ἡ καθιέρωση άνθρωπίνων δικαιωμάτων, δέν μπορεί νά ἀποκλεισθεῖ, ἔτσι ὅμως δέν θά ἐπιτυγχανόταν αὐτόματα ἡ ἑναρμόνιση ἀνάμεσα στήν ἠθική – κανονιστική καί στή νομική ἔννοια τῶν άνθρωπίνων δικαιωμάτων, καί μάλιστα ὑπό τήν αἰγίδα τῆς πρώτης. Γιατί τό παγκόσμιο κράτος θά μπορούσε, π.χ., νά καθιερώσει τά άνθρώπινα δικαιώματα ὑπό συνθῆκες μεγάλης πληθυσμιακῆς πυκνότητας καί σπάνης ἀγαθῶν, ἔτσι ὥστε τά δικαιώματα αὐτά πολύ λίγο θά ἀντιστοιχοῦσαν στίς σημερινές δυτικές ἠθικές – κανονιστικές ἀντιλήψεις. Ὅποιος λοιπόν εἶναι σέ θέση νά κάνει ἐννοιολογικές διακρίσεις, δέν μπορεί νά θεωρήσει ἀναγκαῖα τή σχέση ἀνάμεσα στήν ἐγκαθίδρυση ἑνός παγκόσμιου κράτους καί στήν ἠθικοποίηση τῆς παγκόσμιας κοινωνίας, ὅπως ἀρέσκονται νά πράττουν οἱ ὀπαδοί τοῦ ἠθικοῦ

οίκουμενισμού.

Ἡ διαφορά ὅμως ἀνάμεσα στίς δύο παραπάνω ἔννοιες τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καταφαίνεται καί ἂν κάνουμε μίαν αἰσιόδοξη ὑπόθεση. Ἐννοοῦμε τό ἐξῆς: εἶναι δυνατό νά μήν ἐγκαθιδρυθεῖ ἕνα παγκόσμιο κράτος, ἀλλά παρ' ὅλα αὐτά νά ἐπικρατήσῃ καθολικά τό ἠθικό – κανονιστικό περιεχόμενο ἐκείνου πού ὀνομάζουμε σήμερα «ἀνθρώπινα δικαιώματα», γιατί ὅλα τά κράτη ἀνεξαιρέτως θά τό καθιστοῦσαν γνώμονα καί ὁδηγό προκειμένου νά διατυπώσουν τά πολιτικά καί ἀστικά δικαιώματα πού παραχωροῦν στούς ὑπηκόους τους. Αὐτό σημαίνει: τά ἠθικά αἰτήματα μποροῦν νά ἱκανοποιηθοῦν καί χωρίς νά καταφύγει κανείς στή ρητορική τῶν πανανθρώπινων δικαιωμάτων, καί ὅποιος θεωρεῖ τούτην ἐδῶ κενή δέν ἀνήκει σώνει καί καλά σέ ὅσους χαίρονται ὅταν γίνονται αὐθαίρετες συλλήψεις καί βασανιστήρια, ὅπως ἀφήνουν συχνά νά ἐννοηθεῖ οἱ ὀπαδοί τῆς οἰκουμενικῆς ἠθικῆς.

Συμπέρασμα: ἡ πρόταση «δέν ὑπάρχουν ἀνθρώπινα δικαιώματα» εἶναι αὐτονόητη ἂν δέν τή συγχέουμε μέ κανέναν τρόπο καί σέ κανένα ἐπίπεδο μέ τίς προτάσεις «δέν εἶναι ὀρθό νά ὑπάρχουν ἀνθρώπινα δικαιώματα (μέ τήν ἠθική – κανονιστική ἔννοια)» καί «δέν θά ὑπάρξουν ποτέ ἀνθρώπινα δικαιώματα». Ἡ πρόταση «δέν ὑπάρχουν ἀνθρώπινα δικαιώματα» ἐπιβεβαιώνεται ἄλλωστε καθημερινά ἀπό τήν πολιτική, νομική καί ἀστυνομική πρακτική τῆς ἴδιας τῆς «Δύσης», ἡ ὁποία προσπαθεῖ νά παρακάμψῃ τίς ὀδυνηρές ἔσχατες συνέπειες τῆς δικῆς της προπαγάνδας περί «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων» ἐμμένοντας στήν κρίσιμη διάκριση ἀνάμεσα σέ ἀνθρώπινα καί πολιτικά δικαιώματα καί δίδοντας τό προβάδισμα στά δεύτερα, δηλαδή ἀρνούμενη νά ἀναγνωρίσῃ ὅλα τά δικαιώματα σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὑπό μόνη τήν ἰδιότητά τους ὡς ἀνθρώπων.

Ἡ συνταγή τῆς Δύσης γιά τό «κράτος δικαίου»

Τά «ἀνθρώπινα δικαιώματα» ἀσκοῦνται πάντοτε ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τῶν (ἐθνικῶν, «εὐρωπαϊκῶν» κτλ.) κυριαρχικῶν δικαιωμάτων. Τό κάθε κυρίαρχο κράτος ἢ ἡ κάθε κυρίαρχη ἐξουσία ἔχει τό δικαίωμα νά συλλαμβάνει ἀνθρώπους ἀπό ἄλλες χῶρες μόνο καί μόνο ἐπειδή αὐτοί εἰσέρχονται ἢ παρεπιδημοῦν, δίχως ἄδεια, στήν ἐπικράτειά της, ὅμως δέν ἔχει, π.χ., τό δικαίωμα νά τοὺς ξυλοκοπήσῃ, γιατί ἡ ἴδια διακηρύσσει τό ἀνθρώπινο δικαίωμα τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος λές καί ἡ σύλληψη καθ' ἑαυτήν δέν ἀποτελεῖ *eo ipso* ἄρση τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀτόμου νά διαθέτῃ τό σῶμα του ὅπως θέλει! Μέ αὐτή τή συνταγή ἡ Δύση νομίζει ὅτι «δύναται δυσί κυρίοις δουλεύειν», ὅμως τό κάνει μέ ἀντίτιμο τή λαθραία εἰσαγωγή τῶν ἀρχῶν καί τῆς πρακτικῆς τοῦ «κράτους δικαίου» μέσα στόν χῶρο τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι παράνομοι μετανάστες, οί οποίοι άπελούνονται, ύφίστανται βέβαια τή μοίρα τους σύμφωνα μέ τίς (μεταβλητές) διατάξεις τοϋ «κράτους δικαίου», όμως δέν τήν ύφίστανται έπειδή δέν είναι άνθρωποι, παρά έπειδή δέν είναι Γάλλοι, Έλληνες, Γερμανοί κτλ. Στήν κρίσιμη αύτή περίπτωση άποφασιστικό άποδεικνύεται τό κριτήριο τής έθνικότητας, όσα και άν ισχυρίζεται ή ρητορική τής Δύσης περί «άξιοπρέπειας τοϋ ανθρώπου» κ.τ.τ. Τό «κράτος δικαίου» έμφανίζεται έδω καταχρηστικά ως φύλακας τών ανθρώπινων δικαιωμάτων και συμπεριφέρεται έξίσου ανακόλουθα όσο και ένας όπαδός τοϋ ήθικοϋ οίκουμενισμού, ό όποιος, όταν βρίσκεται σέ μία ξένη χώρα και αντιμετωπίζει δυσκολίες, προκειμένου νά διευκολυνθεϊ δέν τηλεφωνεί στήν... ανθρωπότητα, αλλά στήν πρεσβεία τής χώρας εκείνης πού έχει έκδώσει τό διαβατήριό του.

Έπιλεκτική έπίκληση και χρήση

Η έννοιολογική σύγχυση συχνότατα βολεύει έξαιρετικά τά άτομα και τά κράτη, έπειδή συγκαλύπτει κραυγαλέες αντιφάσεις ανάμεσα στή θεωρία και στήν πράξη. Όστόσο ή δική μας πρόθεση έδω δέν είναι νά έξαναγκάσουμε κατά κάποιο τρόπο τά δρώντα ύποκείμενα νά υίοθετήσουν ήθικά «όρθολογική» συμπεριφορά, άποσαφηνίζοντας τίς έννοιες και ξεσκεπάζοντας άσυνέπειες και ύποκρισίες. Τέτοιες δουλειές μπορεί νά τίς αφήσει κανείς στους πολλούς ύψηλόφρονες φιλοσόφους, οί όποιοι περιμένουν τήν ώρα τής πανηγυρικής τους εμφάνισης. Η έννοιολογική σύγχυση και ή άμφιλογία θά επικρατοϋν στήν παγκόσμια σκηνή όσο επικρατοϋν και τά συμφέροντα πού κρύβονται πίσω τους. Καί ή πολιτική έκμετάλλευση τών «ανθρώπινων δικαιωμάτων» θά καταφαίνεται πρώτα πρώτα στήν έπιλεκτική τους έπίκληση και χρήση μέ βάση έξωθητικά κριτήρια.

Ἦδη τήν ἐποχή τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου ἡ προγραμματική ἐπιστράτευση τῶν «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων» ἐναντίον τοῦ «ὀλοκληρωτισμοῦ» δέν ἐμπόδισε τίς στενές συμμαχίες τοῦ δυτικοῦ στρατοπέδου μέ ὠμές δικτατορίες. Ἡ πολύ διαφορετική συμπεριφορά τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, π.χ., ἔναντι τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας καί τοῦ Ἰράν, μολονότι καί οἱ δύο αὐτές χῶρες ἀντιμετωπίζουν κατά τόν ἴδιο τρόπο τά «ἀνθρώπινα δικαιώματα», μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Δύση δέν ἐννοεῖ νά ξεκόψει ἀπό τίς παραδόσεις της στό σημεῖο αὐτό. Βεβαίως, τά διδακτικά παραδείγματα εἶναι πολυάριθμα. Ἄς περιοριστοῦμε λοιπόν σέ μία γενική παρατήρηση. Ἡ πολιτική ἐκμετάλλευση τῶν «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων», δηλαδή ἡ χρήση τους ὡς μέσου πίεσης καί ἐπέμβασης, εἶναι ἀναπόδραστη ἤδη λόγω τοῦ γεγονότος ὅτι τά τέτοια «δικαιώματα» μποροῦν νά ἐπιβληθοῦν μονάχα ἀπό τούς ἰσχυρότερους πάνω στούς ἀσθενέστερους, τό ἀντίστροφο ὅμως εἶναι ἀδύνατο νά γίνει, οὔτε εἶναι δυνατό στήν περίπτωση αὐτή νά ὑπάρξουν ὁποιοσδήποτε θεσμικές ρυθμίσεις.

Ἐπαναλαμβάνουμε: ἐδῶ δέν καυτηριάζουμε ἠθικά παραπτώματα, ἀλλά περιγράφουμε μία κατάσταση μέσα στήν ὁποία τά ἠθικά παραπτώματα εἶναι ἀναπόδραστα. Ἀναπόσπαστο στοιχεῖο τῆς περιγραφῆς αὐτῆς εἶναι βέβαια καί ἡ ἐπισημάνση τῆς ἀντίφασης ἀνάμεσα στήν ἐξιδανικευμένη εἰκόνα τῶν δρώντων ὑποκειμένων γιά τόν ἑαυτό τους καί στήν πραγματική τους ἰδιοσυστασία καί πρακτική. Πρίν ἀπό λίγα χρόνια ἀκόμη παρόμοιες ἐπισημάνσεις προέρχονταν συχνά ἀπό τά ἀναλυτικά ἐργαστήρια τῆς μαρξιστικῆς «Ἀριστεράς», στό μεταξύ ὅμως ἡ πηγή αὐτή ἔχει στερέψει. Μετά τήν κατάρρευση τῆς οὐτοπίας τῆς Ἀνατολῆς ἡ ἐξημερωμένη πλέον δυτική «Ἀριστερά» ἔχει ἐγκολπωθεῖ τήν οὐτοπία τῆς Δύσης, δηλαδή τήν οὐτοπία μιᾶς παγκόσμιας κοινωνίας πού τείνει πρός τήν ἁρμονία πάνω στή βάση τῶν «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων».

Ψευδαισθήσεις «ἀριστερῶν»

Διάφοροι «ἀριστεροί», καί μάλιστα πρώην κομμουνιστές ἢ φιλοκομμουνιστές, ἐπιστρατεύουν σήμερα ποικίλες ἐκλογικευτικές ἀκροβασίες προκειμένου νά προσαρμόσουν τήν «προοδευτική» τους συνείδηση στήν πραγματικότητα ὅπως αὐτή διαμορφώθηκε μετά τήν ἀμερικανική νίκη στόν Ψυχρό Πόλεμο. Ἡ παθιασμένη ὁμολογία πίστεως στά «ἀνθρώπινα δικαιώματα» τούς προσφέρει τή δυνατότητα νά στήσουν γέφυρες συμβιβασμοῦ ἀνάμεσα στό παρελθόν καί στό παρόν χωρίς νά ἐξευτελισθοῦν φανερά, γιατί αὐτήν τήν ὁμολογία πίστεως στήν ἰδεολογία τοῦ πρώην ἐχθροῦ τήν καλύπτουν πίσω ἀπό τήν δῆθεν ἐμμονή στό ἀρχικό «ἀνθρωπιστικό ἰδεῶδες» της «δυτικῆς Ἀριστεράς». Ἔτσι, ἡ ἴδια ἐκείνη «Ἀριστερά», ἡ ὁποία χθές ἀκόμη ἔπαιζε τόν ρόλο τοῦ «χρήσιμου ἠλίθιου» (Λένιν) στίς διάφορες ἐκστρατεῖες εἰρήνης τοῦ Κρεμλίνου καί δέν ὑπέφερε τήν ἔκφραση

«άνθρωπινα δικαιώματα», όταν αυτή ξεβγαίνει από τὰ χείλη τοῦ Ρήγκαν καί τῆς Θάτσερ ἢ ἴδια ἐκείνη «Ἀριστερά» ἀποτελεῖ σήμερα τόν «χρήσιμο ἠλίθιο» τῶν πολυεθνικῶν ἐταιρειῶν καί τοῦ οἰκουμενιστικοῦ ἀμερικανισμοῦ. Κίνητρά της εἶναι ἡ πολιτική ἀφέλεια καί τὰ χειροπιαστά κοινωνικά ὀφέλη, ἄν καί σέ πολύ διαφορετικές δόσεις καί μείξεις ἐκάστοτε.

Βέβαια, πολλοί «ἀριστεροί» τρέφουν ἀκόμη τήν ψευδαίσθηση ὅτι ἐκπροσωποῦν τήν ἀντίθεση πρὸς τό «σύστημα», μόνο καί μόνο ἐπειδή ἐνίοτε ἐπικαλοῦνται τήν ἰδεολογία τοῦ συστήματος ἐναντία στήν πραγματικότητά του. Ἔτσι πορίζονται τόν ἄσπιλο μανδύα, τόν ὁποῖο κατόπιν φοροῦν ἐπιδεικτικά. Ἡ ἰδεολογία ὅμως τοῦ συστήματος, δηλαδή ἡ συνείδησή του, ἀποτελεῖ ἐξίσου μέρος του ὅσο ἀποτελεῖ καί ἡ πρακτική του, δηλαδή ἡ κοιλιά του. Καί ὑπάρχουν σοβαρές ἐνδείξεις ὅτι ἐδῶ ἡ κοιλιά κοιμᾶται λιγότερο ἀπό τή συνείδηση καί τήν κατευθύνει.

Τὰ «άνθρωπινα δικαιώματα» εἶναι πολιτικό ἐργαλεῖο μέσα σέ μιὰ πλανητική κατάσταση, ἡ πυκνότητα τῆς ὁποίας καθιστᾷ βέβαια ἀπαραίτητη τή χρήση οἰκουμενιστικῶν ἰδεολογημάτων, μέσα στήν ὁποία ὅμως ἡ δεσμευτική ἐρμηνεία τῶν ἰδεολογημάτων αὐτῶν συνεχίζει νά ἐναπόκειται στίς διαθέσεις καί στά συμφέροντα τῶν ἰσχυρότερων ἐθνῶν.

Τὰ «άνθρωπινα δικαιώματα» ὑπόκεινται στήν ἐπαμφοτερίζουσα λογική αὐτῆς τῆς κατάστασης καί ἀντικατοπτρίζουν τίς ἀντιφάσεις καί τίς ἐντάσεις πού σημαδεύουν κατά τρόπο δραματικό τήν παγκόσμια κοινωνία. Γι' αὐτό ὁ ἀγώνας γιά τήν ἐρμηνεία τους ἀναγκαστικά θά μετατραπεῖ σ' ἕναν ἀγώνα μεταξύ ἀνθρώπων γύρω ἀπό ὅ,τι θεωρεῖ ἐκάστοτε ὁ καθένας τους δικό του ἀναφαίρετο δικαίωμα. Αὐτός ὁ ἀγώνας περί ἐρμηνείας ἔχει ἀρχίσει ἀπό καιρό ἀνάμεσα σέ «Βορρᾶ» καί «Νότο» ἢ «Δύση» καί «Ἀνατολή» καί ὀξύνεται στόν βαθμό ὅπου τὰ δισεκατομμύρια τοῦ «Νότου» ἢ τῆς «Ἀνατολῆς» ἐρμηνεύουν ὄχι τυπικά, παρά ὑλικά τὰ «άνθρωπινα δικαιώματα», ἀπαιτώντας μιὰ οὐσιαστική ἀνακατανομή τοῦ παγκόσμιου πλούτου χωρίς νά τούς ἐνδιαφέρει ἡ ἠθική τῶν χορτασμένων. Ὅπως ἡ ἐσωτερική λογική τοῦ «ἐλεύθερου ἐμπορίου», ἔτσι καί ἡ ἐσωτερική λογική τῶν «ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων» θά στραφεῖ σύντομα ἐναντίον τῆς Δύσης, καί τότε αὐτή θά ἐγκαταλείψει τίς σημερινές ἰδεολογικές της θέσεις. Εἶναι βέβαια πολύ ἀμφίβολο ἄν κι ἔτσι ἀκόμη θά μπορέσει νά κερδίσει τούς τρομακτικούς ἀγῶνες κατανομῆς, οἱ ὁποῖοι θά συγκλονίσουν τόν 21ο αἰώνα.

Πηγή: agiazoni.gr